

Raymer, James & Frans Willekens (toim.): *International Migration in Europe. Data, Models and Estimates.* John Wiley & Sons, West Sussex, England 2008. 385 s. ISBN 978-0-470-03233-6.

James Raymer ja Frans Willekens ovat toimittaneet kirjan Euroopassa tapahtuvasta kansainvälisestä muuttoliikkeestä, käytettävissä ja saatavilla olevista muuttoliiketilastoista sekä siitä, miten kansainvälistä muuttoliikettä voidaan mallintaa ja estimoida. Kirjan päätarkoituksena on tuoda esille kansainvälisen muuttoliikkeen mittaamisen ongelmia ja esittää ratkaisuja näihin ongelmiin. Teos on syntynyt RTN-ohjelman (Research Training Network) puitteissa. RTN on Euroopan komission rahoittama ja saksalaisen Max Planck -instituutin koordinoima ohjelma, jonka tarkoituksena on edistää etenkin nuorten tutkijoiden tutkimusyhteistyötä ja luoda yhteinen eurooppalainen tutkimusalue.

Teos on julkaistu ajankohtaiseen aikaan, koska Euroopan par-

lamentin ja neuvoston asetuksessa N:o 862/2007 määritetään muuttoliikettä ja kansainvälistä suojelua koskevat Euroopan yhteisön jäsenmaiden tilastointimenetelmät. Tämän ja muiden aikaisempien asetusten mukaan Euroopan unionin jäsenmaiden on tuotettava ja tarjottava yhteensopivia tilastoja ja estimaatteja kansainvälisestä muuttoliikkeestä sekä turvapaikanhakijoista. Uuden asetuksen tarkoituksena on lisätä muuttoliiketilastojen saatavuutta ja verrattavuutta sekä taata se, että Euroopan unionin tilastokeskus Eurostat saa käyttöönsä parhaan mahdollisen tilastomateriaalin. Euroopan maiden tilastokeskusten on tuotettava keskenään verrattavissa olevia tilastoja, ja tätä varten on luotava tilastojen tuottamista koskevat yhteiset ohjeet sekä metodologiat. Juuri tähän asiaan kirjassa esitään ratkaisuja.

Kirja koostuu 13 eri artikkelista, jotka on jaoteltu viiteen eri osaan. Ensimmäisen osan neljässä artikkelissa pohditaan tilastotietongelmia: käsitteiden ja tilastojen eroavaisuuksia sekä puutteita. Euroopan eri osissa on erilaisia ongelmia. Uusissa jäsenmaissa yritetään päästä eroon vanhoista tilastointimenetelmistä ja siirtyä uusiin menetelmiin, jotka täyttäisivät Euroopan unionin vaatimukset. Toiseen tilastointimenetelmään ja uusiin määritelmiin siirtyminen vaikeuttaa pitkän aikavälin vertailukelpoisten tilastojen saatavuutta, koska tilastointitapa on muuttunut kesken kaiken. Toisaalta Etelä-Euroopassa ongelmana ovat laittomat maahanmuuttajat, joiden tilastointi on vaikeaa. Euroopan unionin kaikkien maiden tilastot eroavat toisistaan, kun verrataan

lähettävän ja vastaanottavan maan tilastotietoja. Maiden tiedot eroavat toisistaan pääasiassa muuttajien rekisteröinnin puutteiden takia. Tutkimusta tehtäessä ei pidä luottaa vain yhteen tilastolähteeseen tai olla ottamatta huomioon käsitteiden eroavaisuuksia.

Toisen osan neljä artikkelia käsittelevät malleja. Artikkeleissa esitellään malleja, joissa on käytetty eri tilastolähteistä saatua informaatiota ja puutteellisia tilastoja. Näiden puutteellisten ja eri lähteistä saatujen tietojen pohjalta on saatu aikaan vertailukelpoisia malleja. Kolmannen osan kahdessa artikkelissa näitä malleja on käytetty hyväksi tehtäessä arviointeja Euroopan kansainvälisestä muuttoliikkeestä ja maahanmuuttopolitiittien ohjelmien vaikutuksista.

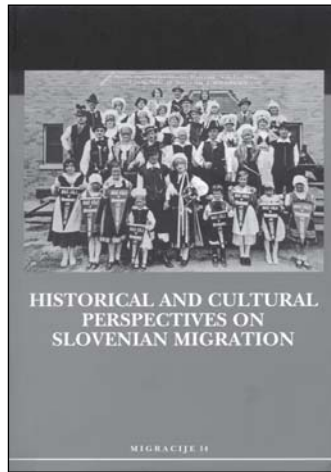
Neljännän osan aiheena on muuttoliikkeiden ennustaminen. Osan kaksi artikkelia esittelevät yhteenvetomaisesti kansainvälisen muuttoliikkeen ennustamisessa käytettäviä metodeja ja esittelevät aiheeseen bayesiläisen lähestymistavan. Viidennessä osassa esitellään väestöennusteita, jotka painottavat demografisista tekijöistä juuri muuttoliikkeen osuutta.

Teoksessa tulee esille se, että suurimmat yhtenäistä tilastointia koskevat ongelmat ovat muuttokäsitteiden erilaisuus ja muuttotapahtuman suoran mittaamisen vaikeus. Muuttaja voidaan määrittellä muun muassa edellisen asuinmaan tai seuraavan asuinmaan, syntymämaan, kansalaisuuden tai kansallisuuden perusteella. Muuton mittaaminen on tehtävä vertailemalla asuinpaikkojen eroja tietyn aikavälin sisällä, koska muuttotapahtuman suora mittaaminen on mahdotonta. Aikaväli, kuten muuttokä-

sitteetkin, vaihtelevat maiden kesken, mikä vaikeuttaa edelleen yhtenäistä eurooppalaista tilastointia. Myös tilastolähteet vaihtelevat maittain: tilastoja saadaan esimerkiksi väestörekistereistä, väestölaskennoista tai -selvityksistä. Tässä kirjassa pyritään ratkomaan ongelmia, joita syntyy puutteellisen tai vertailukelvottoman tiedon takia, käyttämällä erilaisia tilastomenetelmiä. Euroopan neuvoston asetuksen tavoitteena ei olekaan täysin yhdenmukaistaa eri maiden tilastokeskusten tuottamaa tietoa, vaan yhdenmukaistaa käsitteitä ja saada Eurostat:n käyttöön luotettavaa tietoa, jota voidaan vertailla tilastotieteen keinoin.

Valtioiden rajat ylittävä muuttoliike on ajankohtainen asia kaikissa jäsenmaissa ja se saa osakseen koko ajan entistä enemmän huomiota. Kansainvälinen muuttoliike lisääntyy, ja se on nousmassa tärkeimmäksi väestömuutokseen vaikuttavaksi tekijäksi. Vanhojen jäsenmaiden väestö vanhenee, ja muuttoliikkeestä etsitään ratkaisua tähän ongelmaan. Tarvitaan yhä täsmällisempiä ja yhdenmukaisempia tilastotietoja kansainvälisestä muuttoliikkeestä. Teoksen tarkoitus on kunnianhimoinen: esittää ratkaisuja jäsenmaiden yhtenäisen tilastoinnin ongelmaan, jolloin saataisiin tarkempaa ja vertailukelpoisempaa tietoa etenkin eurooppalaisesta kansainvälisestä muuttoliikkeestä. On hienoa, että ongelmaan on alettu kiinnittää huomiota ja että on alettu tehdä toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi. Vielä on kuitenkin pitkä matka vertailukelpoisten tilastojen saamiseen Euroopan unionin jäsenmaista.

Helena Kaskinoro

Drnovšek, Marjan (ed.) Historical and cultural perspectives on Slovenian Migration. Migracije 14. Institute for Slovenian Emigration Studies. Ljubljana 2007. 204 s. ISBN 978-961-254-043-2.

The institute for Slovenian Emigration Studies at the Scientific Research Centre of the Slovenian Academy of Sciences and Art (SRC SASA) is the only research institute in Slovenia researching Slovenian emigration and immigration. Since 1990 it has been publishing an international scientific journal *Dve domovini/Two homelands* and since 2000 a monograph series *Migracije (Migrations)*. The 14th volume “Historical and cultural perspectives on Slovenian migration” was published in 2007. It is a very interesting anthology featuring articles on different aspects of Slovenian migration.

Reading about Slovenian migration is to leave the beaten track of migration research. The Slovenian emigration is quite unknown in spite of its quite substantial share in the migrations of the 19th and 20th century. One reason for this

is that the statistics in countries of origin and countries of destination usually used citizenship for defining migrants, and Slovenian emigrants came from different regions and were citizens of many states. American authorities put Slovenian and Croatian immigrants in the same category. Between 1889 and 1914 some 450,000 migrants of these nationalities were recorded. The US census of 1910 had a category about mother tongue, and 183,000 people reported Slovenian as their mother tongue, but it is estimated that the total number of emigrants from Slovenia to the US exceeded 250,000. Argentina, Brazil and other European countries were also emigration targets.

The similarities with Finnish early emigration are many. The immigrants who came to the US after the late 19th century, like the Slovenes and Finns, were not welcomed with the same enthusiasm as the pioneers of the first immigration wave. They had to take whatever jobs were available and settled much in the same areas, in Cleveland, in the mining and steel towns in Colorado and in the Iron Range in Minnesota. Slovenes, like the Finns on the one hand kept to their traditional ways at home, but on the other tried hard to learn English and wanted their children to become successful Americans. Their ethnic origin was not a source of pride these early years; some went as far as to conceal it even from their offspring.

Slovenian emigration changed character after World War Two. Most of the migrants were refugees and displaced persons escaping the change of regime in Slovenia and Yugoslavia. In America they inte-

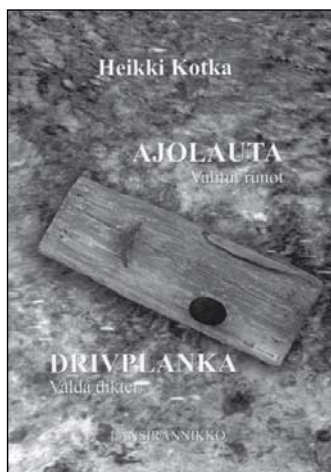
grated quickly, because they were educated, in contrast to the pre-war migrants.

The book “Historical and cultural perspectives on Slovenian migration has seven articles. Marjan Drnovsšek writes about the reactions of the Church and the State towards emigration through three eras, Austria, the first and second Yugoslavia. Irena Gantar Godina presents the emigration of Slovenian intellectuals to Slavic countries and their influence on Slovenian cultural and political awareness. Janja Žitnik explores Slovenian emigrant literature, its development phases and importance for the homeland. Kristina Toplak researches Slovenian immigrant artists and art production in Buenos Aires. This emigration was capable of reproducing an preserving Slovenianness with an introverted stance and national self-sufficiency. Mirjam Milharčič Hladnik studies the emigration of women to the US, depicting their role in preserving ethnic identity as well as establishing national communities there. Marina Lukšič-Hacin discusses multiculturalism in the European integration processes in connection with the migration processes of yesterday and today. Jernej Mlekuž analyses food as an element of recognition and identification of otherness in relations with an immigrant society in his article about the dish Burek, which gradually has integrated into Slovenian diet habits.

The scope of the book is wide-ranging, bringing together different eras of migration in an innovative and interesting way. Migration research traditionally separates emigration from immigration

and yesterday from the present and thus fails to detect common patterns and mechanisms in employing mutually exclusive discourses. This book is a good example of how research on historical and present migration, minority culture and integration successfully can be combined to provoke new modes of thought.

Krister Björklund

Kotka, Heikki: Ajolauta, Valitut runot. Drivplanka, Valda dikter. Kustannusosuuskunta Länsirannikko, Art-Print Oy, 2005. 145 s. ISBN 952-9505-50-7.

Heikki Kotkan valitut runot ilmentävät hänen ajattelunsa ja runokielensä kehitystä vuosina 1990–2005. Runot heijastavat nuorena Ruotsiin muuttaneen ja siellä kypsään ikään varttuneen miehen omakohtaisia tunteja elämänmuutoksesta, toisesta kielestä ja kulttuurista. Runot ovat sekä suomeksi että ruotsiksi. Ohessa näytteitä kirjasta.

Olin, Olen

*Olin lapsi, leikin leikit
Olin koulupoika, opin, luin
Topeliusta
Olin mies, otin vaimon
Olin työmies Suomessa, olin
suomalainen
Olin, elin, tunsin toiset,
tunsin kielen
Olin siis suomalainen*

*Olen, elän Ruotsissa, tunnen
vain...
Olen kieleton, juureton,
siirtolainen*

Trettio År

*Borta i trettio år
på min hemkyrkogård
har även de döda namn
jag där namnlös*

Sinivalkoiset värät

*Hän kutoi puikoilla ruotsalaista
kulttuuria
Kuuntelin puolella korvalla
vanhoja fraaseja*

*Luin Demonia
Tommi Tabermanin runoja
kuoleman läheisyydestä*

*Istuimme taidegalleriassa
Kaksi naista ihaili vanutettua
norsua,
ja hän kutoi keltasinisin värein*

*Ennen tänne tuloani
Mika Myllylä oli voittanut
kolmannen kultamitalinsa.
Minussa sinivalkoiset värät.*